

Załącznik do Uchwały nr 1/2010
Zebrania Wiejskiego w Łazach
z dnia 10 sierpnia 2010 r.

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
ŁAZY
na lata 2010 - 2017**

Gmina Mielno

Sierpień 2010

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka miejscowości.....	4
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	6
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości (Analiza SWOT).....	8
4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.....	11
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu.	12
Priorytet I. Poprawa infrastruktury turystycznej.....	13
1. Przebudowa głównego zejścia na plażę	13
2. Toaleta publiczna przy przejściu na plażę koło ul. Wczasowej	13
3. Budowa przystani nad jeziorem Jamno.....	14
4. Przebudowa tarasu widokowego przy głównym przejściu na plażę.....	14
Priorytet II. Budowa i modernizacja ulic oraz ciągów pieszych.....	15
1. Przebudowa ulicy Słonecznej.....	15
2. Remont chodników przy ul. Leśnej.....	15
3. Przebudowa ulicy Jesionowej.....	15
4. Przebudowa ulic Miłej, Pogodnej i Bałtyckiej.....	16
Priorytet III. Aktywizacja społeczna	16
1. Imprezy integracyjne w ramach Mieleńskiego Lata Artystycznego.....	16
2. Rozwój aktywności społecznej poprzez wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych	16

Wstęp.

Plan Odnowy Miejscowości Łazy jest dokumentem stwarzającym możliwość ubiegania się miejscowości o uzyskanie wsparcia finansowego na realizację zadań na terenie sołectwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Podstawowym założeniem tego Programu są działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. W ramach działania Odnowa i rozwój wsi PROW każde sołectwo może uzyskać maksymalne wsparcie w wysokości 500 tys. zł w okresie programowania (lata 2007-2013). Poza w/w limitem można składać wnioski o dofinansowanie mniejszych projektów do Lokalnej Grupy Działania. Zakres przedmiotowy operacji możliwych do wsparcia w ramach programu zamieszczono na str. 12.

Prace nad powstaniem planu rozpoczęły się w maju 2007 roku. W opracowaniu tego dokumentu brali udział pracownicy Urzędu Gminy w Mielnie - Sekcja Zamówień Publicznych i Funduszy Europejskich, pod kierownictwem Pana Zastępcy Wójta oraz aktywna część społeczności lokalnej miejscowości Łazy, w szczególności Pan Sołtys i Rada Sołecka.

Pierwszy Plan Odnowy Miejscowości Łazy został uchwalony przez Zebranie Wiejskie w Mielnie w dniu 10 września 2007 r. i zatwierdzony uchwałą Nr XIII/110/2007 Rady Gminy w Mielnie z dnia 27 września 2007 r. Niniejszy Plan odnowy miejscowości jest nowym dokumentem, uwzględniającym wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz dwóch rozporządzeń zmieniających.

Opracowanie Planu Odnowy Miejscowości, a następnie realizacja założeń w nim zawartych związane jest z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej miejscowości. Opracowanie tego dokumentu stwarza m.in. następujące możliwości:

- korzystanie z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania;
- wpływ na wzrost atrakcyjności życia społeczno – kulturalnego miejscowości;
- wdrażanie pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
- aktywizacja społeczności lokalnej – integracja mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska.

Plan Odnowy Miejscowości Łazy jest zgodny z założeniami Strategii Rozwoju Gminy Mielno do 2013 roku oraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy Mielno na lata 2007-2013.

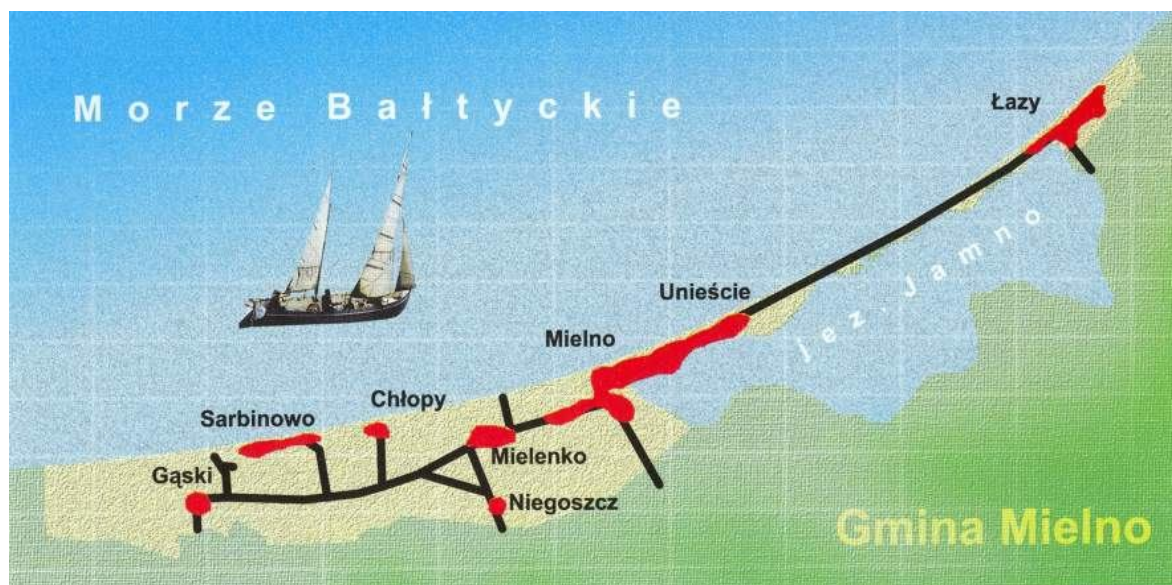
1. Charakterystyka miejscowości.

Łazy są jednym z sołectw Gminy Mielno, położonej w północno-zachodniej Polsce, Województwo Zachodniopomorskie, Powiat Koszaliński. Gmina Mielno leży nad Morzem Bałtyckim, zajmując 25 km brzegu morskiego. W skład gminy wchodzi osiem sołectw: Gąski, Sarbinowo, Chłopy, Niegoszcz, Mielenko, Mielno, Unieście i Łazy. Powierzchnia gminy wynosi 63 km², z czego aż 22,5 km² zajmuje jezioro Jamno, a 6,64 km² lasy, zaś 24, 2 km² stanowią użytki rolne.

Największymi naturalnymi zaletami gminy są czysta woda morska oraz szeroka i czysta, drobnoziarnista plaża a także pas leśny ciągnący się wzdłuż wydm na większości wybrzeża.

Łazy położone są nad morzem oraz pomiędzy jeziorami Jamno i Bukowo. Do sołectwa należy wschodnia część mierzei pomiędzy morzem a jeziorem Jamno.

Powierzchnia sołectwa Łazy wynosi 670 ha. Dużą część sołectwa zajmują lasy na mierzei oraz oddzielające zabudowania od jeziora Bukowo. Miejscowość ma wybitnie turystyczny, letniskowy charakter. Liczba zameldowanych na stałe nie przekracza 100 osób, jednak jest tu także grupa mieszkańców czasowych lub okresowych. W sezonie letnim w miejscowości przebywać może jednocześnie nawet kilka tysięcy turystów. Zaletą pobytu w Łazach jest bliskość morza i względny spokój, tak niezbędny do regeneracji sił i zdrowia. Na dzień 31 grudnia 2009 r. miejscowość Łazy zamieszkiwały 74 osoby, zameldowane na stałe.

Położenie Łaz na tle gminy.

Historia. Najstarsze ślady osadnictwa człowieka na terenie Łaz pochodzą sprzed 4000 lat. Najstarsza wzmianka pisana o Łazach pochodzi z 1278 roku. Istniała tu wówczas niewielka przystań rybacka i karczma, której dochody należały do klasztoru cysterek z Koszalina. Dziesięć lat później dokumenty wspominają o przystani na jeziorze Bukowo należącej do Łazów. Nazwa wsi oznacza w języku pomorskim miejsce wykarczowane lub wypalone pod uprawę. W średniowieczu Łazy miały duże znaczenie z uwagi na bliskość kanału łączącego jezioro Jamno z Morzem Bałtyckim. Kanał stanowił granicę pomiędzy ziemiami biskupstwa kamieńskiego a księstwem sławieńsko-słupskim. Po obydwu stronach kanału znajdowały się komory celne. Po wielkim sztormie na Bałtyku w roku 1690 Łazy

podupadły. Morze przerwało wydmy i zasypało piaskiem kanał, tworząc nowy, kilka kilometrów dalej na zachód. Przez długie lata Łazy były niewielką wioską rybacką. W okresie międzywojennym przyjmowały letników, ale była to działalność marginesowa. Po wojnie w 1959 roku rozpoczęto budowę pierwszych nowych ośrodków wypoczynkowych. W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych rozwinęło się także budownictwo indywidualne i pensjonatowe.

Przestrzenna struktura miejscowości. Łazy posiadają stosunkowo luźną zabudowę, zarówno na obrzeżach jak i w centrum znajdują się pola namiotowe, kempingowe i ośrodki wypoczynkowe otoczone terenami zielonymi, boiskami itp. Przy niektórych ulicach istnieją skupiska domków jednorodzinnych. Układ przestrzenny miejscowości przypomina literę T, z centralnym punktem skrzyżowaniem drogi powiatowej z ul. Leśną w postaci dużego ronda. W części miejscowości położonej na zachód od ronda ciągną się domki jednorodzinne (gł przy ul. Wczasowej). Na południe od ronda w kierunku Osiek i Koszalina także są liczne domki jednorodzinne. Centrum miejscowości wzdłuż ul. Leśnej na wschód od ronda do głównego wejścia na plażę zdominowały sezonowe restauracje, bary, smażalnie, obiekty handlowe i atrakcje dla turystów. Na wschodnim krańcu miejscowości występują niemal wyłącznie ośrodki wczasowe i kempingowe.

Widok z lotu ptaka na Łazy pomiędzy morzem a jeziorami Jamno i Bukowo.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

Warunki naturalne. Sołectwo Łazy obejmuje niezwykle cenne przyrodniczo tereny. Sołectwo leży w obszarze chronionego krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski. Obszar sołectwa z wyjątkiem obszaru zabudowanego wchodzi w skład obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo (PLH 320041). W nadmorskim lesie ciągnącym się zarówno na zachód jak i wschód od miejscowości przeważają sosny zarówno w postaci krzewów jak i drzew. Jest nieco dębów szypułkowych i brzoź, jałowców, leszczyn i wierzb. W poszyciu spotykamy skrzypy, maliny, kosańce i czeremchy. Sosny niezależnie od wieku nie przekraczają wys. 15 m. i są z reguły wyraźnie pochylone w kierunku ładu a ich korony są często rozwinięte jednostronnie. To skutek działania przeważających wiatrów północno-zachodnich i północnych. Wydmy porastają różne gatunki traw a także mchy i porosty. Liczne są gatunki chronione: mikołajek nadmorski, wiciokrzew pomorski, listera jajowata i sercowa oraz rośliny chronione częściowo: turzyce piaskowa i paprotka zwyczajna. Głównym przedstawicielem fauny są różne gatunki mew.

Jezioro Jamno ma 22,5 km², jest 10-tym co do wielkości jeziorem w Polsce. Jego głębokość nie jest wielka, wynosi ok 1,5 m (max. 3,9), co wynika z faktu, że jest to dawna zatoka morska odcięta z czasem mierzeją. Jezioro nadaje się do uprawiania sportów żeglarskich, natomiast z uwagi na znaczne zanieczyszczenie ściekami z Koszalina i okolic kąpiel jest niedozwolona. W ostatnim dwudziestoleciu zahamowano zanieczyszczenie jeziora, a czystość wody powoli się poprawia. Wzdłuż brzegu znajduje się pas oczeretów ze składem roślin niespotykanych w jeziorach położonych w głębi ładu. Nad jeziorem spotyka się różne gatunki kaczek, perkozy, łabędzie i czaple. W wodach żyją leszcze, sandacze, szczupaki i węgorze. Jezioro Bukowo jest mniejsze, czystsze ale niemal niedostępne turystycznie od strony Łaz. Na południowy wschód od miejscowości ale w granicach sołectwa rozciąga się rozległy teren bagienno-leśny. Znaczna część tego obszaru stanowi Rezerwat Przyrody „Łazy” którego celem jest zachowanie unikatowej na Pomorzu roślinności lasów bagiennych i torfowisk oraz cennej flory i fauny, w szczególności zachowanie zarośli woskownicy europejskiej.

Położenie, obszar i warunki klimatyczne, charakterystyka wybrzeża morskiego, charakterystyka przyrodnicza, fauna, walory przyrodnicze są szczegółowo określone w opracowaniu ekofizjografii Gminy Mielno z czerwca 2005.

Dziedzictwo kulturowe. Kompleksowe rozpoznanie, inwentaryzację oraz waloryzację elementów krajobrazu historyczno-kulturowego zawiera Studium Krajobrazu Kulturowego (Waloryzacja kulturowa Gminy Mielno) Szczecin 2004-2005 opracowane przez Biuro Dokumentacji Zabytków- Instytucja Kultury Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie. W/w opracowanie składa się z dwóch części: Studium wiejskiego krajobrazu kulturowego oraz warunków ochrony archeologicznej.

W ewidencji konserwatorskiej znajduje się dom mieszkalny nr 1 przy ul. Mieleńskiej w Łazach.

Obiekty i tereny stanowiące zasoby miejscowości opisano w rozdziale 4.

Infrastruktura społeczna. W Łazach ze względu na małą liczbę mieszkańców brak jest infrastruktury społecznej.

Infrastruktura techniczna.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.

	Długość sieci w km	
	Wodociągowej	Kanalizacyjnej
Łazy	8,43 km	9,35 km

Stan na dzień 31.12.2009r.

Sieć gazowa - brak

Drogi gminne

Droga powiatowa 0354 Z łączy Łazy z pozostałymi miejscowościami gminy Mielno (wylot w kierunku zachodnim) oraz z Koszalinem (wylot w kierunku południowym). Od drogi odchodzą drogi gminne, w tym najważniejsza ul. Leśna, tworząca centrum miejscowości.

- drogi utwardzone – 3170 mb;
- drogi nieutwardzone – 300 mb.

Gospodarka i rolnictwo. Największe zakłady pracy w Łazach to ośrodki wczasowe. Funkcjonują tu także małe firmy w branży handlowej, usługowej i budowlanej.

Kapitał społeczny i ludzki tworzą organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Mielno m.in.:

1. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym,
2. Stowarzyszenie Klub Sportowy „SATURN” Mielno (piłka nożna),
3. Uczniowski Klub Sportowy „SATURN” (zapasy),
4. Mieleński Klub Sztuk i Sportów Walki w Mielnie
5. Stowarzyszenie Młodzieżowy Klub Regatowy „TRAMP” (żeglarstwo),
6. Uczniowski Klub Sportowy „OPTY” przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Mielnie, (piłka nożna)
7. Stowarzyszenie Mieleński Klub Morsów „Eskimos”,
8. Stowarzyszenie Forum Samorządowe „Nasza Gmina”,
9. Stowarzyszenie Mieleńska Lokalna Organizacja Turystyczna.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości (Analiza SWOT).

Latem 2006 roku wśród mieszkańców Gminy Mielno przeprowadzone zostały ankiety, które poprzedzały przygotowanie Strategii Rozwoju Gminy Mielno do 2013 roku. W ankietach tych mieszkańcy miejscowości Łazy wskazali na największe potrzeby inwestycyjne w następujących dziedzinach:

- walka z bezrobociem;
- turystyka i infrastruktura turystyczna
- infrastruktura komunalna;
- rzemiosło;
- sport i rekreacja;
- kultura;
- drobny przemysł;
- infrastruktura ochrony środowiska;
- przetwórstwo płodów rolnych;

oraz brak dbałości o zabytki, mała liczba imprez dla turystów oraz brak stadionu z zapleczem.

Jako inwestycje, którymi powinna zająć się Gmina Mielno w ciągu najbliższych siedmiu lat w ramach infrastruktury podstawowej mieszkańcy Łaz wskazali:

1. budowę i modernizację ulic i chodników;
2. rozwój turystyki z wykorzystaniem potencjału turystycznego jeziora Jamno.

Jako inwestycje, którymi powinna zająć się Gmina Mielno w ciągu najbliższych siedmiu lat w ramach infrastruktury służącej rozwojowi ruchu turystycznego mieszkańcy Łaz wskazali:

1. budowa mól spacerowych nad morzem;
2. budowę portu jachtowego na jeziorze Jamno.

Do opracowania analizy SWOT wykorzystane zostały materiały zebrane podczas prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Mielno do 2013 roku. W/w analiza jest dostosowana do specyfiki miejscowości Unieście. Analiza SWOT została przygotowana przez zespół pracowników Urzędu Gminy w Mielnie przy współpracy z Radą Sołecką miejscowości Łazy

Mocne strony:

- walory turystyczne miejscowości
- szeroko rozwinięta baza noclegowa
- atrakcyjność miejscowości w okresie letnim
- duża popularność turystyczna miejscowości
- popyt na działki budowlane i rekreacyjne
- wysokie walory krajobrazowe i turystyczne
- znakomita lokalizacja na mierzei jamneńskiej
- bliskość Koszalina – komunikacja, turystyka weekendowa
- czysta woda, plaża
- dużo atrakcji dla dzieci i młodzieży
- turystyka
- członkostwo w Unii Europejskiej

- bliskość terenów atrakcyjnych przyrodniczo
- bliskość terenów leśnych

Słabe strony:

- słaba infrastruktura drogowa
- zły stan techniczny dróg
- brak chodników i odwodnień ulic
- sezonowość działania – obecnie brak możliwości przedłużenia sezonu
- brak infrastruktury turystycznej (mola spacerowe, przejścia na plażę)
- brak placów zabaw ogólnodostępnych dla dzieci
- słaba interwencja przy przekroczeniach, przestępstwach (mała szkodliwość)
- ochrona środowiska
- niezadowalające bezpieczeństwo, szczególnie w sezonie letnim
- degradacja terenów zielonych
- słaba dostępność komunikacyjna
- duża erozja brzegu morskiego
- wysoki poziom wód – zagrożenie powodzią

Szanse:

- rozwój budownictwa mieszkalnego – kwatery prywatne, pensjonaty, hotele,
- rozwój infrastruktury turystycznej szansą na przyciągnięcie dużych inwestorów branży turystyczno – rekreacyjnej
- budowa portu jachtowego lub rybacko – jachtowego
- wypromowanie miejscowości jako zadbanej, bezpiecznej, przyjaznej dla turysty
- stworzenie zimowej bazy rekreacyjnej
- rozwój turystyki
- rozwój bazy turystycznej
- stworzenie warunków do rozwoju rynku pracy w turystyce
- współpraca, korzystanie ze środków i programów pomocowych
- edukacja informatyczna
- współpraca z ościennymi gminami i powiatem w promowaniu regionu Pomorza Środkowego

Zagrożenia:

- wydolność magistrali dostarczającej wodę
- zwiększenie zużycia wody i ilości ścieków w okresie letnim
- brak rozwoju infrastruktury terenu i turystycznej może zmarginalizować miejscowość na rynku turystycznym
- wzrost przestępczości
- migracja młodzieży wykształconej za pracą
- bezrobocie
- wysoki poziom wód – powódzie
- mała aktywność społeczności lokalnej

Kierunki i priorytety rozwoju miejscowości.

W dniu 14 czerwca 2007 roku, w Urzędzie Gminy w Mielnie odbyło się spotkanie, w którym wzięli udział pracownicy Urzędu Gminy w Mielnie oraz Pan Sołtys i Członkowie Rady Sołectkiej. Tematem spotkania było przygotowanie Sołectwa Łazy do udziału w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w tym m.in. przygotowanie Planu Odnowy Miejscowości. Podczas spotkania przedstawiciele społeczności lokalnej miejscowości Łazy wskazali następujący kierunek rozwoju tej miejscowości:

Łazy miejscowością turystyczną.

Łazy są miejscowością typowo turystyczną. Z roku na rok rozwija się w Łazach baza noclegowa. W związku z tym miejscowość musi być przygotowana na przyjmowanie coraz większej liczby turystów. Działania podejmowane na terenie miejscowości Łazy mają na celu podniesienie atrakcyjności tej miejscowości oraz poprawę warunków życia mieszkańców tej miejscowości.

Realizacji celu służyć będą przedsięwzięcia podejmowane w ramach następujących priorytetów rozwoju miejscowości:

1. **Poprawa infrastruktury turystycznej**
2. **Budowa i modernizacja ulic oraz ciągów spacerowych i rowerowych**
3. **Aktywizacja społeczna**

4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Łązy nie posiadają wielu miejsc sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, a ich stan jest w zdecydowanej większości niezadowolający i wymagający nakładów inwestycyjnych.

Taras widokowy przy głównym przejściu na plażę. Miejsce to znajduje się na stosunkowo wysokiej wydmie na prawo od przejścia na plażę. Taras jest niewielki, ale rozciąga się stąd wspaniały widok na plażę i morze. Obiekt wymaga przebudowy, gdyż pochodzi z lat siedemdziesiątych/osiemdziesiątych.

Plac biwakowy w lesie w kierunku Dąbek znajduje się na terenach Lasów Państwowych, w lesie nadmorskim bardzo blisko plaży. Rozległy teren jest wyznaczony ogrodzeniem z bali, i bardzo pięknie wkomponowany w las. Znajdują się tu wiaty ze stołami i ławkami, miejsca do rozpalania ognisk, gier i zabaw, kosze na śmieci itp. Miejsce to nie powinno zmienić swojego charakteru, jednak warto byłoby uzupełnić i naprawić znajdujące się tam elementy małej architektury.

Plac za przystankiem autobusowym. Jest to obecnie teren niewykorzystany, porośnięty trawą i otoczony drzewami. Nadaje się do organizacji imprez i spotkań, jednak wymaga zagospodarowania w infrastrukturę, wiaty, stoły, kosze, stojaki dla rowerów itp.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu.

Poniżej zostały przedstawione priorytety rozwoju miejscowości Łazy oraz zadania inwestycyjne służące ich realizacji. Zadania zostały zaproponowane przez Radę Sołecką miejscowości Łazy po zapoznaniu się z założeniami działania Odnowa i Rozwój Wsi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Zgodnie z § 4. ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013:

Pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków;*
- 2) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów małej architektury;*
- 3) budowy, przebudowy lub remontu przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych, z wyłączeniem sal sportowych przeznaczonych wyłącznie dla szkół lub przedszkoli;*
- 4) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów;*
- 5) związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego;*
- 6) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;*
- 7) budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej;*
- 8) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości;*
- 9) rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci;*
- 10) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne;*
- 11) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn;*
- 12) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków;*
- 13) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych obiektów budowlanych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie - w zakresie koniecznym do realizacji operacji wymienionych w pkt 1-12;*
- 14) zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich - koniecznego do realizacji operacji;*
- 15) zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;*
- 16) ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.*

Priorytet I. Poprawa infrastruktury turystycznej

Opis priorytetu

Łazy to miejscowość o wybitnie turystycznym charakterze. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury turystycznej jest jednym z podstawowych czynników długofalowej poprawy standardu życia mieszkańców. Infrastruktura ta wpływa bowiem na wydłużenie sezonu turystycznego, poziom inwestycji, w tym budownictwo jednorodzinne, umożliwi rozwój sektora usług. Najważniejszym zasobem turystycznym miejscowości jest piękna plaża i bliskość lasów. Dostęp do plaży i korzystanie z niej jest utrudnione przez zły stan głównego zejścia na plażę. Pozostałe wejścia są w różnym stanie, niektóre mają charakter naturalny co komponuje się z przyrodą, jednak brak jest jednego w pełni reprezentacyjnego przejścia, dostępnego dla niepełnosprawnych i wózków itp. Problemem jest także ochrona lasów, zwłaszcza w zachodniej części gdzie brak jest toalety publicznej.

Bardzo ważnym celem jest wykorzystanie położenia nad jeziorem Jamno. Obecnie miejscowość jest niemal odcięta od jeziora, dojścia do niego znają tylko miejscowi i wędkarze. Dlatego niezbędna jest budowa przystani otwierającej miejscowość na Jamno.

Opis zadań inwestycyjnych w ramach priorytetu

1. Przebudowa głównego zejścia na plażę

Projekt polega na przebudowie głównego zejścia na plażę w Łazach. Obecne zejście na plażę połączone jest z centrum miejscowości chodnikiem o dł. ok. 200 m. Na końcu chodnika, na szczycie wydmy znajduje się taras widokowy usytuowany stosunkowo wysoko nad plażą. Z tarasu na plażę prowadzi zejście w postaci schodów drewnianych na konstrukcji metalowej. Zejście jest wąskie a konstrukcja skorodowana. Miejsce to jest bardzo często podmywane w czasie sztormów. Schody uniemożliwiają dostanie dojazd do plaży osobom niepełnosprawnym. Przedsięwzięcie polega na dobudowaniu obok istniejącego tarasu zygzakowatej rampy umożliwiającej zjazd na plażę wózkami inwalidzkim lub dziecięcym. W połowie rampy powstanie dodatkowy pośredni taras umożliwiający odpoczynek. Planowane jest zbudowanie także dodatkowych schodów przy rampie. Całość będzie wkomponowana w wydmy, która w tym miejscu jest nieco cofnięta w stosunku do wydmy przy istniejących schodach. W ten sposób nowe zejście będzie lepiej osłonięte i zabezpieczone przed działaniem sztormów. Celem przedsięwzięcia jest poprawa atrakcyjności turystycznej miejscowości poprzez szersze udostępnienie plaży turystom, w szczególności osobom niepełnosprawnym.

Planowany okres realizacji: III kwartał 2011 r. – II kwartał 2012 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 1 100 000 zł.

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno i EFRROW (w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW).

2. Toaleta publiczna przy przejściu na plażę koło ul. Wczasowej

Przejście na plażę przy ul. Wczasowej jest najważniejszym w zachodniej części Łaz. W tej części miejscowości znajdują się liczne kwatery prywatne, a także pola kempingowe. Duża liczba turystów wymaga zabezpieczenia dostępu do toalet publicznych blisko plaży. Toalety w obiektach gastronomicznych najczęściej przeznaczone są wyłącznie dla klientów, poza tym w tej części miejscowości jest ich niewiele i daleko od plaży. Skutkiem tego wiele osób załatwia swoje potrzeby na wydmach, lub w nadmorskim lesie. Zakres inwestycji obejmuje dostawę i przyłączenie toalety prefabrykowanej. Toaleta posiadać będzie nowoczesny i atrakcyjny wygląd zewnętrzny a także będzie całkowicie zautomatyzowana.

Toaleta zostanie przywieziona w całości i postawiona na uprzednio przygotowanym miejscu oraz podłączona do zbudowanego przyłącza.

Planowany okres realizacji: III - IV kwartał 2011 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 60 000 zł

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno i EFRROW (w ramach działania „wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” PROW).

3. Budowa przystani nad jeziorem Jamno

Obecnie brzeg jeziora Jamno w Łazach jest praktycznie niewykorzystany. Znajdują się tylko nieliczne miejsca dojścia do jeziora wykorzystywane przez wędkarzy. Brzeg jeziora porastają trzciny wysokie na ok. 2 m. Tafla jeziora jest praktycznie niewidoczna. Z tego powodu do miejscowości nie zaglądają żeglarze. Jezioro Jamno jest największym niewykorzystanym zasobem miejscowości. Przedmiotem projektu jest budowa małej przystani jachtowej nad brzegiem jeziora Jamno. W ramach projektu planowana jest budowa pomostu umożliwiającego cumowanie jachtów, slipu do wodowania, dojazd z drogi powiatowej z kilkoma miejscami parkingowymi, oraz elementy małej architektury, wiata, ławki, kosze na śmieci, stojak dla rowerów. Ze względu na przeważające wiatry zachodnie i północno-zachodnie konieczny będzie także niewielki falochron osłaniający basen przed falowaniem i zamulaniem. Celem przedsięwzięcia jest podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości poprzez udostępnienie dla turystyki jeziora Jamno.

Planowany okres realizacji: III kwartał 2013 r. – II kwartał 2014 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 1 500 000 zł.

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno i EFR lub EFRR.

4. Przebudowa tarasu widokowego przy głównym przejściu na plażę

Projekt polega na przebudowie tarasu przy głównym zejściu na plażę w Łazach. Obecne zejście na plażę połączone jest z centrum miejscowości chodnikiem o dł. ok. 200 m. Na końcu chodnika, na szczycie wydmy znajduje się taras widokowy usytuowany stosunkowo wysoko nad plażą. Na placu znajdują się obiekty dawnej wojskowej wieży radarowej. Teren ten nie jest w pełni wykorzystany, ponadto nawierzchnia placu, bariery ławki i pozostałości wieży są w złym stanie technicznym. Występują także bariery architektoniczne utrudniające poruszanie się wózkom inwalidzkim, dziecięcym czy rowerom. Teren ten planuje się uporządkować (usunąć zbędne budowle) na nowo zagospodarować i udostępnić turystom jako atrakcyjny taras widokowy. W ramach przedsięwzięcia konieczne będzie również umocnienie klifu i zabezpieczenie go przed osuwaniem.

Planowany okres realizacji: 2015 r. – 2017 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 2 500 000 zł.

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno i EFR lub EFRR.

Zestawienie kosztów zadań inwestycyjnych w ramach priorytetu I.

	Poprawa infrastruktury turystycznej	Szacunkowe koszty
1.	Przebudowa głównego zejścia na plażę	1 100 000 zł
2.	Toaleta publiczna przy przejściu na plażę koło ul. Wczasowej	60 000 zł
3.	Budowa przystani nad jeziorem Jamno	1 500 000 zł
4.	Przebudowa tarasu widokowego przy głównym przejściu na plażę	2 500 000 zł
	RAZEM	5 160 000 zł

Priorytet II. Budowa i modernizacja ulic oraz ciągów pieszych

Opis priorytetu

Przez Łazy przebiega drogą powiatową 0354 Z. Odcinek od ronda w centrum Łaz został zmodernizowany w latach ubiegłych. W roku 2010 rozpoczęto przebudowę drogi w kierunku Unieście i Mielna. Inwestycja ta obejmuje również chodniki w miejscowości oraz ścieżkę rowerową. Najważniejsza droga gminna – ul. Leśna – otrzymała nową nawierzchnię asfaltową w 2009 r. Po zakończeniu inwestycji na drodze powiatowej można będzie stwierdzić, że podstawowa infrastruktura drogowa miejscowości jest w dobrym stanie. Inne drogi gminne na terenie sołectwa nie są w najlepszym stanie i wymagają modernizacji. Podobnie jest z ciągami pieszymi.

Przez Łazy jak i całą Gminę Mielno przebiega rowerowy Międzynarodowy Szlak Nadmorski R 10, którego przebieg pokrywa się z drogą powiatową.

Opis zadań inwestycyjnych w ramach priorytetu

1. Przebudowa ulicy Słonecznej

Przedmiotem projektu jest przebudowa ulicy Słonecznej w Łazach wraz z oświetleniem i odwodnieniem. Długość ulicy wynosi ok. 1100 m. Ulica jest położona we wschodniej części miejscowości, gdzie znajdują się liczne ośrodki wczasowe i kempingowe. Obecna nawierzchnia z płyt drogowych jest bardzo nierówna i zniszczona. Planowane jest również wykorzystanie szerokiego pasa drogowego na miejsca parkingowe, zwłaszcza przy skrzyżowaniu z ul. Leśną. Brak miejsc parkingowych jest jedną z bolączek miejscowości.

Planowany okres realizacji: III kwartał 2012 r. – II kwartał 2013 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 3 000 000 zł.

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno.

2. Remont chodników przy ul. Leśnej

Przedmiotem projektu jest remont chodników wzdłuż ul. Leśnej w Łazach, która jest główną ulicą w centrum wsi. Obecne chodniki są w bardzo złym stanie, płytki są nierówne i pokruszone. Istotnym problemem są także wysokie krawężniki pomiędzy chodnikiem a wjazdami do dróg i posesji. Jest to bardzo uciążliwe dla osób niepełnosprawnych lub np. rodziców prowadzących wózki dziecięce. i ulicy Słonecznej w Łazach wraz z oświetleniem i odwodnieniem. Ulica jest położona we wschodniej części miejscowości, gdzie znajdują się liczne ośrodki wczasowe i kempingowe. Obecna nawierzchnia z płyt drogowych jest bardzo nierówna i zniszczona. Planowane jest również wykorzystanie szerokiego pasa drogowego na miejsca parkingowe, zwłaszcza przy skrzyżowaniu z ul. Leśną. Brak miejsc parkingowych jest jedną z bolączek miejscowości.

Planowany okres realizacji: III kwartał 2013 r. – II kwartał 2014 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 600 000 zł.

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno i EFR lub EFRR.

3. Przebudowa ulicy Jesionowej

Przedmiotem projektu jest przebudowa jednej z bocznych ulic w centrum Łaz. Ulica jest krótka ma tylko 60 m, jednak istnieje tu duże jak na Łazy skupisko domów mieszkalnych,

których właściciele wynajmują kwatery turystom. Obecnie ulica ta ma nawierzchnię gruntową.

Planowany okres realizacji: 2015 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 200 000 zł.

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno.

4. Przebudowa ulic Miłej, Pogodnej i Bałtyckiej

Przedmiotem projektu jest przebudowa trzech ulic przy których koncentruje się zabudowa jednorodzinna przy wylocie drogi powiatowej w kierunku Koszalina. Łączna długość ulic wynosi ok. 350 m. Obecna ulice te mają nawierzchnię gruntową.

Planowany okres realizacji: 2016 r. – 2017 r.

Szacunkowy koszt inwestycji: 1 000 000 zł.

Planowane źródło finansowania: środki własne Gminy Mielno.

Zestawienie kosztów zadań inwestycyjnych w ramach priorytetu II.

	Budowa i modernizacja ulic oraz ciągów pieszych	Szacunkowe koszty
1.	Przebudowa ulicy Słonecznej	3 000 000 zł
2.	Remont chodników przy ul. Leśnej	600 000 zł
3.	Przebudowa ul. Jesionowej	200 000 zł
4.	Przebudowa ulic Miłej, Pogodnej i Bałtyckiej	1 000 000 zł
	RAZEM	4 800 000 zł

Priorytet III. Aktywizacja społeczna

Miejscowość Łazy zamieszkuje zaledwie kilkadziesiąt osób. W tak małej społeczności trudno o wszechstronny rozwój aktywności społecznej bez wsparcia z zewnątrz. Z tego względu mieszkańcy Łaz uczestniczą w przedsięwzięciach realizowanych przez sąsiednie miejscowości gminy: Unieście i Mielno.

1. Imprezy integracyjne w ramach Mieleńskiego Lata Artystycznego

MLA to odbywający się każdego lata cykl imprez organizowany w Gminie Mielno przez Mieleński Ośrodek Sportu i Rekreacji. Główną ideą przedsięwzięcia jest uatrakcyjnienie sezonu turystycznego, jednak w programie imprez wykorzystywany jest bardzo szeroko dorobek stowarzyszeń, artystów i zespołów miejscowych. W ramach MLA odbywają się także 2-3 imprezy w Łazach. Są to typowe festyny dla mieszkańców i turystów, połączone z występami i pokazami oraz możliwością wzięcia udziału w zabawach i konkursach.

Koszty imprez na terenie sołectwa Łazy to ok. 30 tys. zł rocznie. Uwzględniając 7-letnią perspektywę Planu Odnowy Miejscowości (do 2017 r.), przyjmuje się że koszty realizacji przedsięwzięcia w latach 2010-2017 wyniosą ok. 210 000 tys. zł.

2. Rozwój aktywności społecznej poprzez wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych

Na terenie gminy Mielno działa wiele organizacji pozarządowych, które realizują różnego typu przedsięwzięcia skierowane do społeczności lokalnej. Często z pomysłem

realizacji przedsięwzięć tego typu na terenie gminy występują stowarzyszenia zarejestrowane poza gminą np. w Koszalinie. Wiele z tych inicjatyw realizowanych jest we wsparciu finansowym Gminy Mielno. Przedsięwzięcia te dotyczą głównie propagowania ekologii, aktywności fizycznej (sportu i rekreacji) zachowania dziedzictwa historycznego i kulturalnego (np. wydanie wspomnień pionierów, tradycje rybackie i ludowe), propagowania zasad bezpieczeństwa (pierwsza pomoc, ratownictwo) wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem.

Wielkość wsparcia tych przedsięwzięć z budżetu gminy wynosi około 100 tys. zł rocznie. Uwzględniając 7-letnią perspektywę Planu Odnowy Miejscowości (do 2017 r.), przyjmuje się że koszty realizacji tego typu przedsięwzięć w latach 2010-2017 wyniosą ok. 700 tys. zł.

Zestawienie kosztów przedsięwzięć aktywizujących w ramach priorytetu III.

	Aktywizacja społeczna	Szacunkowe koszty
1.	Imprezy integracyjne w ramach Mieleńskiego Lata Artystycznego	210 000 zł
2.	Rozwój aktywności społecznej poprzez wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych	700 000 zł
	RAZEM	910 000 zł

Przewodniczący Zebrania

Marek Popławski